

PANOVNÍCI ČESKÝCH ZEMÍ

ČESKÉ POVĚSTI

praotec Čech

Mýtický zakladatel českého národa

Přivedl svůj lid do míst kolem hory Říp

Jeho jménem pojmenovali lidé svou novou vlast „Čechy“

Krok

Respektovaný soudce, rozvážný a důmyslný

Tři dcery: Kazi (vynikala znalostí bylin a kouzel), Teta (učila modloslužebným řádům) a Libuše (nejmoudřejší)

Libuše

Věštila budoucnost – předpověděla slávu Prahy i mnoho válek a strádání, radila kde hledat ložiska kovů

Ve Vltavě potopila zlatou kolébku svého syna, až se kolébka vynoří, nastanou lepší časy

Nechala povolát Přemysla za knížete a provdala se za něj

dcera Kroka

Přemysl Oráč

Zakladatel rodu Přemyslovců – Libuše si ho vybrala za manžela

Pocházel z obce Stadice

manžel Libuše

Nezamysl

syn Přemysla

Mnata

syn Nezamysla

Vojen

syn Mnaty

Vnislav

syn Vojena

Křesomysl

syn Vnislava

Neklan

syn Křesomysla

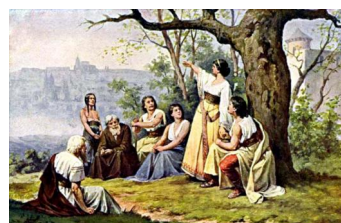
Hostivit

Otec prvního doloženého Přemyslovce Bořivoje

syn Neklana

„To je ta země zaslíbená, zvěře a ptáků plná, medem oplývající.“

„Město vidím veliké, jehož sláva hvězd se bude dotýkat!“

Přemysl Oráč povolán za knížete

Dívčí válka

Další staré české pověsti:
O Bivojovi, O Křesomyslu a Horymírovi,
Lucká válka, Durynek a Neklan

SÁMOVA ŘÍŠE

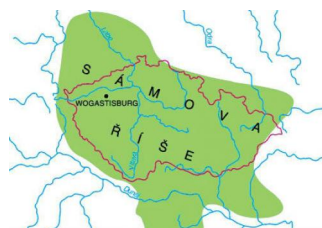
Sámo
* ??? † 659?

623–659?

Původem franský kupec sjednotil slovanské kmeny k obraně proti Avarům a Frankům

631 – vítězství v bitvě u Wogastisburgu proti franskému králi Dagobertu I.

Po Sámově smrti se říše pravděpodobně rozpadla

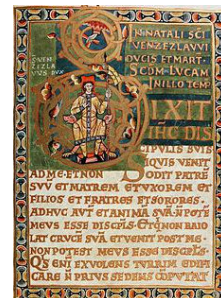
10. stolet

10. stolet

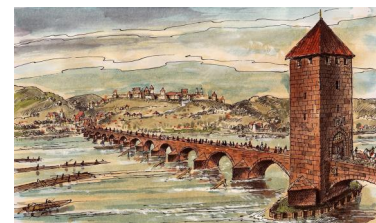
10. stolet

10. stolet

999–1002 1003	Boleslav III. Ryšavý * 965? † 1037	Násilná vláda, chtěl se zbavit svých bratrů 1002 – utekl po povstání vedeném Vršovci 1003 – návrat na trůn, vyvraždění Vršovců, další povstání a uvěznění polským knížetem Boleslavem Chrabrým syn Boleslava II.	Boje o vládu mezi bratry Boleslavem III., Jaromírem a Oldřichem zničily zemi a stát málem přestal existovat Ztráta mnoha území, Morava připojena k Polsku
1002–1003	Vladivoj * ??? † 1003	Dosazen Boleslavem Chrabrým Alkoholik, upil se k smrti	
1003–1004	Boleslav Chrabrý * 967 † 1025	Polský kníže a později král z rodu Piastovců vnuk Boleslava I.	1004 – Poláci vyhnáni z Čech s pomocí římského krále
1004–1012 1033–1034	Jaromír * ??? † 1035	1001 – uprchl s Oldřichem před krutostí staršího bratra Boleslava III. 1012–1033 – uvězněn v Německu syn Boleslava II.	Prohloubující se závislost Čech na Německu
1012–1033 1034	 Oldřich * po 970 † 1034	Druhou manželkou vesnická žena Božena Vyvedl zemi z krize způsobené boji o moc syn Boleslava II.	1029 – opět získána Morava 1032 – založen Sázavský klášter (liturgie z Velké Moravy)
1034–1055	 Břetislav I. * 1002/1005 † 1055	Zvaný „český Achilles“ Unesl Jitku ze Svinibrodu a vzal si jí za ženu syn Oldřicha	Obnovení stability českého státu 1039 – Břetislav dobyl polské Hnězdo a převezl ostatky sv. Vojtěcha do Prahy 1040 – bitva u Brůdku – vítězství nad německým králem Jindřichem III. Černým (o rok později byl však Břetislav obklíčen na Pražském hradě a podrobil se) 1054 – zaveden seniorát (bude vládnout vždy nejstarší člen rodu)
1055–1061	Spytihněv II. * 1031 † 1061	Zbavil své bratry údělných knížectví syn Břetislava I.	1057 – založena litoměřická kapitula (sbor kněží) 1060 – přestavba rotundy sv. Víta na Pražském hradě na románskou baziliku
1061–1092	 Vratislav II. * 1032/1035 † 1092	Významný spojenec římského císaře 1085 – první český král syn Břetislava I.	1063 – zřízeno biskupství pro Moravu v Olomouci Vyšehradský kodex – vzácný rukopis obsahující úryvky z evangelií a množství iluminací – vydán při příležitosti Vratislavovy korunovace Růst moci a prestiže českého státu
1092	Konrád I. Brněnský * 1035? † 1092	syn Břetislava I.	
1092–1100	Břetislav II. * ??? † 1100	syn Vratislava II.	
1100–1107 1117–1120	Bořivoj II. * 1064? † 1124	syn Vratislava II.	
1107–1109	Svatopluk Olomoucký * ??? † 1109	1108 – nechal povraždit Vršovce, později zavražděn nejspíše jejich mstitelem synovec Vratislava II.	
1109–1117 1120–1125	Vladislav I. * ??? † 1125	syn Vratislava II.	
1125–1140	Soběslav I. * 1090 † 1140	„panoval chvalitebně, veda všemožnou péči o zvelebení země a bezpečnost její“ syn Vratislava II.	1126 – bitva u Chlumce – vítězství nad německým králem Lotharem III.
1140–1172	 Vladislav II. * 1110? † 1174	1158 – druhý český král syn Vladislava I.	Období rozkvětu 1158 – Juditin most – první kamenný most v Čechách (pojmenovaný podle manželky Vladislava II.)

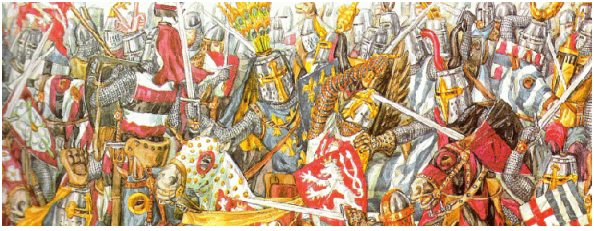

1125 – Kosmova kronika česká

1172–1173 1178–1189	Bedřich * 1141? † 1189	Vládu mu zajistil otec Vladislav II., což však bylo v rozporu s platným principem seniorátu syn Vladislava II.	Následovalo období úpadku způsobené boji o vládu a zásahy římského císaře 1185 – bitva u Loděnice na Moravě – nejtěžší bitva mezi Čechy (Bedřich a Přemysl Otakar) a Moravany (Konrád Ota) v historii
1173–1178	Soběslav II. * 1128? † 1180	Dosazen římským císařem syn Soběslava I.	
1189–1191	Konrád II. Ota * 1136/1141 † 1191	Zasloužil se o upevnění právních základů státu pravnuk Konráda I. Brněnského	Statuta Konrádova – nejstarší psaný český zákoník
1191–1192	Václav II. (kníže) * 1137 † po 1192	syn Soběslava I.	
1193–1197	Jindřich Břetislav * 1137 † 1197	Pražský biskup synovec Vladislava II.	
1197	Vladislav Jindřich * 1160/1165 † 1222	Dobrovolně přenechal vládu bratrovi Přemyslovi syn Vladislava II.	Smír mezi Vladislavem Jindřichem a Přemyslem Otakarem ukončil čtvrt století rozbrojů a úpadku

ČESKÉ KRÁLOVSTVÍ

1192–1193 1197–1230	 Přemysl Otakar I. * 1155/1167 † 1230	1198 – český král Výborný strateg, obratně využíval rozbrojů v říši k růstu svého vlivu syn Vladislava II.	Obnovení stability a státní moci, vznik prvních středověkých měst 1212 – Zlatá bula sicilská – dokument zaručující významné postavení českého státu a dědičný královský titul Zlatá bula sicilská (pečeť)
1230–1253	 Václav I. * 1205 † 1253	Podporoval osidlování Němci, poskytl privilegia Židům Spory se synem Přemyslem – krátká válka syn Přemysla Otakara I.	 Odražen vpád Tatarů (Mongolů) do střední Evropy Upevnění českého vlivu v Evropě, rozvoj měst, obchodu a řemesel
1253–1278	 Přemysl Otakar II. * 1233? † 1278	Král český, vévoda rakouský, štyrský, korutanský a kraňský Zvaný král „železný a zlatý“ (byl mocný a bohatý) Založil mnoho měst – České Budějovice, Ústí nad Labem, Mělník, Děčín, Kolín, Most, Čáslav, Chrudim, Louny, Domažlice, Královec (dnešní Kaliningrad) a další syn Václava I.	 Čechy silnou a bohatou zemí (na rozdíl od roztržité říše), šance stát se velmocí celoevropského významu 1278 – bitva na Moravském poli proti římskému králi Rudolfu I. Habsburskému (Přemysl v boji padl)
1278–1305	 Václav II. * 1271 † 1305	Král český a polský V mládí vězněn na Bezdězu Otou Braniborským Obnovil stát politicky i hospodářsky syn Přemysla Otakara II.	1278 – správcem země Ota V. Braniborský (Václavovi bylo 7 let), země v úpadku – „zle matičko zle, Braniboři zde“ 1283 – Václav se ujal vlády – postupná obnova Objeveno stříbro v Kutné Hoře – pražský groš Pražský groš
1305–1306	Václav III. * 1289 † 1306	Král český, uherský a polský Šestnáctiletý král žil rozmařilým životem, jeho vláda však byla celkem rozumná Zavražděn v Olomouci při tažení do Polska – poslední Přemyslovec po meči syn Václava II.	 1306 – vymření Přemyslovců po meči
1306 1307–1310	Jindřich Korutanský * 1265? † 1335	Manželka Anna Přemyslovna Slabý a neschopný manžel Anny Přemyslovny, zeť Václava II.	Nespokojenost s králem přiměla šlechtu hledat jiného

1306–1307

Rudolf Habsburský
* 1280? † 1307Zvaný král „Kaše“ (žil prostě a šetrně)
Neoblíbený, trůnu se zmocnil silou a úplatky

1310–1346

Jan Lucemburský
* 1296 † 1346Aktivní a úspěšná mezinárodní politika, s českou šlechtou ale nevycházel a často pobýval v cizině
V zahraničí znám jako Jan Český
Padl v bitvě u Kresčaku – „*Toto bohdá nebude aby český král z boje utikal!*“
manžel Elišky Přemyslovny, zeť Václava II.

Země nevzkvétala, Jan Lucemburský však rozšířil území království a vydobyl zvukné jméno titulu českého krále

Dalimilova kronika – nejstarší český psaný veršovaný kronika se silným vlasteneckým nábojem

1344 – založeno pražské arcibiskupství, zahájena stavba katedrály svatého Víta

1346–1378

Karel IV.
* 1316 † 1378Vzdělaný, moudrý, schopný politik i vojevůdce, velmi zbožný, stavitel kostelů a sběratel relikvií
Navázal na přemyslovskou tradici, budoval kult Svatého Václava, pozvedl české království
1346 – císař Svaté říše římské
1346 – nechal zhotovit Svatováclavskou korunu (čtvrtá nejstarší v Evropě)
Zvaný „Otec vlasti“ a „Největší Čech“
syn Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny

Doba největšího rozkvětu v historii – Koruně české náležely Čechy, Morava, Slezsko, Horní a Dolní Lužice a Braniborsko, Praha centrem Svaté říše římské

1348 – založena Univerzita Karlova, Nové Město pražské a hrad Karlštejn na ochranu českých a říšských korunovačních klenotů

1356 – Zlatá bula Karla IV. – nejdůležitější dokument Svaté říše římské, zajišťovala výjimečné postavení českého krále

1357 – položen základní kámen Karlova mostu

Roste nespokojenost s církví (prodávání odpustků, bujarý život, boje o moc, papežské schizma)

1391 – založení Betlémské kaple (kázání v češtině)

Jan Hus – oblíbený kazatel, kritizoval chování církve a požadoval nápravu, rektor Univerzity Karlovy, kázal v Betlémské kapli

1409 – Dekret kutnohorský – omezení vlivu cizinců na pražské univerzitě, odchod mnoha profesorů a studentů, úpadek univerzity

6. 7. 1415 – upálení Mistra Jana Husa na koncilu v Kostnici (státní svátek)

1419 – první pražská defenestrace – po kázání Jana Želivského radní Nového Města vyhozeni z oken radnice – počátek husitské revoluce

Čtyři pražské artikuly – základní husitský program (1. svobodné kázání slova božího, 2. přijímání pod obojím, 3. zákaz světského panování církve, 4. trestání hříšů pro všechny)

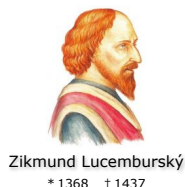

1420–1434 – husitské války – boje husitů s křižáky vedenými Zikmundem (čtyři křižové výpravy poraženy: na Vítkově, u Žatce, u Tachova, u Domažlic) i boje mezi husity – zpusťšená země

1434 – bitva u Lipan – vítězství umírněných husitů nad radikály, konec husitských válek

1436 – Basilejská kompaktáta – kompromisní dohoda mezi husity a katolickou církví

1419–1437

Zikmund Lucemburský
* 1368 † 1437Kráľ český, uherský, lombardský, císař římský
Významný evropský politik, prosadil reformu církve (koncily v Kostnici a v Basileji) i reformu říše
V Čechách neoblíbený (byla mu připisována vina na smrti Jana Husa)
syn Karla IV.

1437–1439

Albrecht II. Habsburský
* 1397 † 1439Vybrán Zikmundem za svého dědice (manžel jeho dcery Alžběty)
Zemřel při tažení proti Turkům
zeť Zikmunda Lucemburského

Po smrti Albrechta v Čechách bezvládní a rozvrat

Postupná obnova – „*Za krále Holce byla za groš ovce*“

1439–1453

interregnum

Zemi spravovali šlechtické spolky tzv. landfrídy
Zemským správcem zvolen Jiří z Poděbrad

1453–1457

Ladislav Pohrobek
* 1440 † 1457Narozen až po smrti svého otce
Během příprav na svatbu záhadně onemocněl a za 3 dny zemřel (leukémie)
syn Albrechta II. Habsburského

1453 – pád Konstantinopole – Osmanská říše dobyla dnešní Istanbul a později celý Balkánský poloostrov – úpadek balkánských zemí

1457 – založena Jednota bratrská – vzešla z husitských základů s odmítnutím násilí a církevních institucí, podporovala vzdělání

1458–1471

Jiří z Poděbrad
* 1420 † 1471Husitský král, výborný diplomat i trpělivý úředník, usiloval o soužití katolíků i kališníků
Jako zemský správce i jako panovník vyvedl zemi z úpadku po husitských válkách
Pokusil se o sjednocení Evropy za účelem nastolení trvalého míru a ochrany před Turky

Jednota zelenohorská – katolická opozice proti Jiřímu z Poděbrad, podporovala uherského krále Matyáše Korvína

Česko-uherské války – boje o České království mezi Jiřím z Poděbrad (později Vladislavem Jagelonským) a uherským králem Matyášem Korvínem (podporovaným papežem)

1471–1516

Zvolen na doporučení Jiřího z Poděbrad
Slabý a nerozhodný, zvaný král „Bene“
(na většinu požadavků odpovídal „Dobře“)
Po smrti Matyáše Korvína také uherským králem
pravnuk Zikmunda Lucemburského

Olomoucká smlouva – konec česko-uherských válek, země rozdělena mezi Vladislava Jagellonského a Matyáše Korvína (opět spojena po smrti Matyáše)

1485 – Kutnohorský náboženský mír mezi katolíky a kališníky – definitivní tečka za husitskými válkami

1492 – objevení Ameriky (končí středověk, začíná novověk)

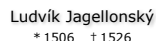

Vladislavský sál

V Čechách nestabilita (spory mezi šlechtou)

1526 – bitva u Moháče proti Turkům – drtivá porážka, Ludvík se na útěku utopil v bažině

1516–1526

Zvaný král „Dítě“ (na trůn nastoupil v 10 letech)
Král český a uherský, pobýval spíše v Uhrách
V boji proti Turkům zůstal osamocen
syn Vladislava Jagellonského

1526–1564

Vyrůstal na španělském dvoře – dobré vzdělání
Zvýhodňoval katolickou církev
Po slabé vládě Jagellonců obnovil pořádek, posílil královskou moc, snahy po centralizaci
Jeden z nejschopnějších Habsburků
zeť Vladislava Jagellonského

1541 – při velkém požáru v Praze shořely zemské desky

1547 – protihabsburské povstání (po potlačení potrestána zejména města a Jednota bratrská)

1556 – příchod jezuitů – podporovali vzdělanost, ale prováděli rekatolizaci a nepohodlné knihy pálili

1564–1576

Obdivoval humanistické idee a renesanční umění, choval divoká zvířata
Nábožensky vlažný, sympatizoval s protestanty
syn Ferdinanda I.

Bible kralická – česká tištěná bible vydávaná Jednotou bratrskou, přeložena z původních jazyků (nikoliv z Latiny)

Česká konfese – společné vyznání víry českých protestantů, nahrazovala Basilejská kompaktáta (Maxmilián nepodepsal, ale slíbil její dodržování)

1576–1611

Přenesl své sídlo do Prahy, nábožensky tolerantní
Podporoval vědce, astrology, alchymisty, miloval umění (rozsáhlé sbírky umění a kuriozit)
Trpěl depresemi a úzkostmi, to nakonec bylo příčinou jeho abdikace
„Nemusíme nikam jezdit, to nejkrásnější vidíme z oken a všechno ostatní máme ve sbírkách“
syn Maxmiliána I.

Praha ve velkém rozkvětu – hlavní město říše, centrum evropské vědy a umění (Tycho Brahe, Johannes Kepler, Arcimboldo, Edvard Kelley)

Rudolfův majestát – dokument zaručující svobodu náboženství v Českém království (potvrzení České konfese)

1611–1617

Ctižádostivý, často vystupoval proti bratru Rudolfovi a dožadoval se trůnu z důvodu jeho duševní choroby
syn Maxmiliána I.

1615 – jazykový zákon – zvýhodňoval češtinu a nařizoval její používání na úřadech

1617–1619

Zapálený katolík, netolerantní
Zvolen českou šlechtou za příslib respektování Rudolfova Majestátu
vnuk Ferdinanda I.

Nespokojenost s Ferdinandovou vládou (omezování moci stavů, cenzura, rekatolizační snahy)

1618 – druhá pražská defenestrace – královští místodržící vyhozeni z oken Pražského hradu, počátek českého stavovského povstání, počátek Tricetileté války

Česká stavovská vojska oblehla Vídeň a chtěla vyjednávat, Ferdinandovi se podařilo uniknout

1619–1620

Zvaný „zimní král“ (vládl jen jednu zimu)
Vůdce Protestantské unie
Slabý, neschopný vést stavovské povstání

8. 11. 1620 – bitva na Bílé hoře – porážka stavovského povstání

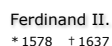
Následky porážky stavovského povstání byly tragické – ztráta samostatnosti českého státu, rozsáhlé konfiskace majetku, popravy, zákaz protestantských vyznání a násilná rekatolizace, úpadek české kultury a jazyka, mnoho významných osobností odešlo do exilu (Jan Amos Komenský)

21. 6. 1621 – poprava 27 českých pánů (vůdců stavovského povstání) na Staroměstském náměstí

1627 – Obnovené zřízení zemské – zemské sněmy ztratily právo volby českého krále, zaveden absolutismus, povinné katolické náboženství, němčina druhým úředním jazykem

1635 – odstoupení Horní a Dolní Lužice Sasku

1620–1637

Po porážce povstání se opět ujal vlády a zahájil tvrdou rekatolizaci
vnuk Ferdinanda I.

1637–1657 Ferdinand III.
* 1608 † 1657

Leopold I.
* 1640 † 1705

1657–1705

1705–1711

Josef I.
* 1678 † 1711

1711–1740

Karel VI.
* 1685 † 1740

Marie Terezie
* 1717 † 1780

1740–1780

1780–1790

Josef II.
* 1741 † 1790

1790–1792

Leopold II.
* 1747 † 1792

František I. Rakouský
* 1768 † 1835

1792–1835

1835–1848

Ferdinand V. Dobrotivý
* 1793 † 1875

František Josef I.
* 1830 † 1916

1848–1916

1916–1918

Karel I.
* 1887 † 1922

Pokračoval v rekatolizaci a upevňování moci

Měl vojenské nadání, kompromisy přispěl k úspěšným mírovým jednáním

syn Ferdinanda II.

Nerozhodný a kolísavý, ale zbožný a pracovitý

Vláda vyplněna válkami s Turky, s uherskými povstanci a s Francií

Jazykem jeho dvora byla italština, česky neuměl, německy jen špatně

Milovník umění a hudby, nadaný skladatel

syn Ferdinanda III.

Vzdělaný a schopný, podporoval rozvoj výroby a obchodu, připravoval velké reformy

Zemřel mlád na neštovice

syn Leopolda I.

Velmi pobožný, konzervativní, novým pokrokovým snahám nepřál

K českým zemím v podstatě netečný

syn Leopolda I.

Monarchii převzala zaostalou, hospodářsky vyčerpanou

Vzdělaná a energická, porodila 16 dětí

dcera Karla VI.

Významný představitel osvícenství, velmi aktivní, prosadil mnoho reforem, zemřel z přepracování

Velmi oblíbený mezi prostými lidmi (ne mezi šlechtou), kterým usnadnil život (rozšíření jména Josef)

syn Marie Terezie

Zastavil některé reformy z důvodu odporu šlechty a katolické církve

Stabilizoval vnitřní i zahraniční politiku země

syn Marie Terezie

Poslední císař Svaté říše římské

Rodinný typ, v očích poddaných lidových císař

Faktická moc v rukou kancléře Metternicha

syn Leopolda II.

Dobrotivý – laskavé a příjemné chování

Hudební nadání, znalost jazyků, zájem o botaniku a techniku, ale nebyl schopen vládnout

Abdikoval ve prospěch synovce Františka Josefa

syn Františka I. Rakouského

Měl výbornou paměť, smysl pro pořádek a disciplínu, vstával velmi brzy

Oblíbil si vojenské uniformy a armádu, v bitvách byl však většinou neúspěšný

Těžký osobní život (bratr Maximilián zastřelen, syn Rydolf spáchal sebevraždu, manželství s Alžbětou Bavorskou „Sisi“ nefungovalo)

Nejdéle vládnoucí český panovník

vnuček Františka I. Rakouského

Usiloval o ukončení války a federativní uspořádání státu – příliš pozdě

Zemřel v chudobě ve vyhnanství na Madeiře

prasnovec Františka Josefa I.

1644 – potlačeno protestantské valašské povstání

1648 – Vestfálský mír – konec Třicetileté války – České země zůstaly v dědičném držení Habsburků, konec nadějí české emigrace

Po válce země velmi zpustošená, počet obyvatel klesl o jednu třetinu

Selská povstání – vyvolaná útlakem poddaných (nevolnictví, robota, poplatky, např. Chodské povstání vedené Janem Sladkým Kozinou)

Robotní patent – upravil robotní povinnosti a vztah vrchnosti a poddaných

1683 – bitva u Vídně – ukončila tureckou expanzi do střední Evropy

1700 – vymřela španělská větev Habsburků – válka s Francií o španělské dědictví

V důsledku válek špatná hospodářská situace, vysoké daně, byrokracie, úplatkářství, povstání v Uhrách

1707 – založeno České vysoké učení technické v Praze

Vrcholí pronásledování nekatolíků a pálení „kacířských“ knih (zejména Jezuity)

1713 – Pragmatická sankce – dědičnost panovnického titulu i po ženské linii

1740–1748 – války o rakouské dědictví – mezi Marií Terezií a Pruskem, Bavorskem a Francií, které neuznaly Pragmatickou sankci, ztráta Slezska

1774 – povinná školní docházka

Osvícenství – upřednostňuje lidský rozum a vzdělání před náboženstvím, víra v rovnost všech lidí, omezování moci církve

Josef II. na poli

1781 – toleranční patent, zrušení nevolnictví

Zrušení klášterů, které se nevěnovaly veřejně prospěšným činnostem (špitály nebo školy)

Zavedení němčiny jako úředního jazyka v celé říši

1775–1848 – české národní obrození

Monarchie ohrožena francouzskou revolucí

1803–1815 – napoleonské války

1805 – bitva tří císařů u Slavkova – vítězství Napoleona nad rakouskou a ruskou armádou, v důsledku bitvy byla roku 1806 zrušena Svatá říše římská

1827 – koněspřežná železnice z Českých Budějovic do Lince – první na evropském kontinentu

1831 – založena Matice česká – společnost pro vydávání české literatury

Metternichův absolutismus – státní kancléř bránil změnám, jež by mohly ohrozit císařství – potlačování svobodných myšlenek, cenzura, policejní opatření

1838 – Severní dráha císaře Ferdinanda – první parostrojní železnice v českých zemích (Vídeň, Břeclav, Brno, Olomouc a dále)

1848 – revoluční rok – v celé Evropě nepokoje požadující větší svobody – částečné uvolnění, zrušení roboty, povstání v Praze tvrdě potlačeno

1862 – založena Česká obec sokolská (Jindřich Fügner, Miroslav Tyrš) – „Bez Sokola by nebylo legií, bez legií by nebylo Československa.“ T. G. Masaryk

1866 – bitva u Hradce Králové – největší a rozhodující bitva prusko-rakouské války, drtivá porážka Rakouska

1867 – rakousko-uherské vyrovnání – zrovnoprávnění Uherska v rámci monarchie, českým politikům se totéž nepodařilo

1881 – otevření Národního divadla

28. 6. 1914 – sarajevský atentát na následníka trůnu Ferdinanda d'Este (záminka k zahájení války)

1914–1918 – 1. světová válka

Československé legie – zahraniční vojenské jednotky, výrazně přispěly k porážce Rakouska a ke vzniku československého státu (cca 150 000 dobrovolníků)

1918–1935

Tomáš Garrigue Masaryk
* 1850 † 1937

Učil filozofii na Karlově univerzitě, prosazoval pravdu i proti mínění většiny (např. spor o rukopisy nebo hilsneriáda)

1914 – emigrace, hlavní představitel zahraničního protirakouského odboje

Měl klíčový podíl na vzniku samostatného státu

Zvaný „Tatiček Masaryk“ nebo „Prezident Osvoboditel“

28. 10. 1918 – vyhlášení Československa v Obecním domě (státní svátek)

30. léta – hospodářská krize – v Německu usnadnila nástup Hitlera, zhoršení vztahů mezi Čechy a sudetskými Němci

1935–1938

Edvard Beneš
* 1884 † 1948

Spolu s Masarykem a Štefánikem patřil k vůdcům odboje proti Rakousku-Uhersku

Během 2. světové války vedl tzv. exilovou vládu v Londýně

23. 9. 1938 – úspěšná všeobecná mobilizace – země připravena k obraně

30. 9. 1938 – Mnichovská dohoda (Německo, Velká Británie, Francie, Itálie) – Československo odevzdalo pohraniční území Německu, Polsku a Maďarsku

1938–1945

Emil Hácha
* 1872 † 1945

Po válce považován za zrádce a kolaboranta

15. 3. 1939 – okupace českých zemí Německem, vznik protektorátu Čechy a Morava, odtržení Slovenska

1939–1945 – 2. světová válka (začátek 1. 9. napadením Polska)

27. 5. 1942 – atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha

8. 5. 1945 – konec 2. světové války v Evropě (státní svátek)

Košický vládní program (konfiskace majetku zrádců, znárodnění velkých podniků, zákaz pravicových politických stran, orientace na Sovětský svaz)

Vystěhování německého obyvatelstva (často doprovázené násilím)

1946 – vítězství komunistů ve volbách

25. 2. 1948 – komunistický převrat

1945–1948

Edvard Beneš
* 1884 † 1948

Benešovy dekrety – soubor nařízení, které řešily převzetí moci a obnovení státních institucí

1948 – z obav před občanskou válkou přistoupil na požadavky komunistů

Znárodnění a násilná kolektivizace zemědělství

Vykonstruované politické procesy a pronásledování opozice

Rada vzájemné hospodářské pomoci – obchodní organizace socialistických států řízená Sovětským svazem

Komunistická propaganda

1948–1953

Klement Gottwald
* 1896 † 1953

Vyučen ve Vídni truhlářem

Za války emigroval do Sovětského svazu kde promýšlel převzetí moci v Československu

Nechal popravit asi 200 politických odpůrců včetně 11 předních komunistických funkcionářů

V zemi fakticky rozhodovali sovětsští poradci

1953 – měnová reforma (zničeny úspory obyvatel, nepokoje v Plzni potlačeny)

1955 – založena Varšavská smlouva – vojenský pakt zemí východního bloku podřízený sovětskému velení

1953–1957

Antonín Zápotocký
* 1884 † 1957

Postupná liberalizace a vznik opozičních proudů

1957–1968

Antonín Novotný
* 1904 † 1975

1968–1975

Ludvík Svoboda
* 1895 † 1979

Armádní generál a bývalý legionář

Za 2. světové války velitelem československé jednotky v Sovětském svazu

21. 8. 1968 – invaze vojsk Varšavské smlouvy ukončila krátké politické uvolnění tzv. pražské jaro

Normalizace – obnovení cenzury, propouštění ze zaměstnání, čistky v komunistické straně, rušení mnoha zájmových a politických sdružení

1977 – založena Charta 77 – občanská iniciativa kritizující komunistický režim

17. 11. 1989 – sametová revoluce – konec vlády komunistické strany v Československu

1975–1989

Gustáv Husák
* 1913 † 1991

Spisovatel, dramatik a esejista

Hlavní představitel československého disentu, spoluzakladatel a mluvčí Charty 77, několikrát vězněn

1989 – spoluzakladatel a hlavní osobnost Občanského fóra

Demokratické reformy, návrat k tržnímu hospodářství

1989–1992

Václav Havel
* 1936 † 2011

ČESKÁ REPUBLIKA

1993–2003

Václav Havel
* 1936 † 2011

„Václav Havel se zasloužil o svobodu a demokracii“ – znění zákona č. 94/2012 Sb.

1. 1. 1993 – vznik České republiky (rozdělení Československa)

1999 – vstup do Severoatlantické aliance (NATO)

2003–2013

Václav Klaus
* 1941 † ???

Po revoluci ministrem financí, hlavní strůjce ekonomických reforem a privatizace

Odpůrce těsnější evropské integrace

2004 – vstup do Evropské unie

2013–2023

Miloš Zeman
* 1944 † ???

První prezident zvolený ve všelidovém hlasování

Prostě „zeman“, měli jsme i horší...

Pražský hrad – více než 1100 let sídlem panovníků českých zemí, dvakrát v historii sídlem císaře Svaté říše římské, největší hrad na světě

2023–???

Petr Pavel
* 1961 † ???

Armádní generál České republiky, předseda vojenského výboru NATO

